

Aan de Minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
Mevrouw mr. drs. I..K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Betreft: vervolg dreigende export watervliegtuig Catalina

Amsterdam, 25 september 2018,

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Namens erfgoedvereniging Bond Heemschut stuurde ik u op 13 augustus j.l. een brandbrief over de mogelijke export van het historische watervliegtuig PH-PBY PBY5A Catalina. Sindsdien is er veel gebeurd, maar het is nog niet gelukt om de Catalina voor Nederland te behouden. Vandaar dat wij gezamenlijk u nogmaals een brief sturen in een uiterste krachtinspanning dit voor elkaar te krijgen.

Met de toegekende A-status in Het Nationaal Register Mobiel Erfgoed, het Register waarin de door uw voorganger mevrouw Bussemaker geïnitieerde waarderingsmethodiek voor roerend erfgoed is geïntegreerd, valt de PH-PBY PBY5A Catalina onder het hoogst gewaardeerde mobiel erfgoed dat wij in Nederland kennen. Toch kent deze status geen enkele vorm van bescherming of ondersteuning. Iets dat nu pijnlijk duidelijk dreigt te worden. Op 9 oktober zal de verkoop tussen de huidige eigenaren en de Amerikaanse The Collings Foundation worden getekend, waarmee export van dit vliegtuig onafwendbaar wordt.

In de afgelopen weken die tussen onze brieven zitten hebben wij formeel contact gehad met medewerkers van uw ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Op onze vraag of u bereid zou zijn om de PH-PBY PBY5A Catalina voor Nederland veilig te stellen door een beroep te doen op het Nationaal Aankoopfonds hebben wij geen formeel antwoord gekregen. Wel schrijft u in beantwoording van Kamervragen van de VVD dat u *“begrip heeft voor de verzoeken en voor de betekenis die de Catalina als type vliegtuig in onze geschiedenis heeft gehad en dat u bereid bent om naar mogelijkheden te kijken om het toestel in Nederland te houden. Maar een inspanning vanuit het Rijk is alleen zinvol als er ook voldoende belangstelling is bij andere partijen die het behoud en de exploitatie van het vliegtuig op zich kunnen nemen en het ook in bedrijf kunnen houden.”*

Wij kunnen u nu berichten dat de Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht bereid is om de verantwoordelijkheid voor de exploitatie op zich te nemen, net zoals de stichting dat nu al doet voor tal van historische vliegtuigen van Defensie.

Bond Heemschut, Vereniging tot Bescherming van Cultuurmonumenten in Nederland.
Opgericht in 1911. Beschermvrouwe: H.K.H. Prinses Beatrix

De Koninklijke Stichting Defensiemusea is bereid het eigenaarschap van de PH-PBY PBY5A Catalina op zich te nemen. Daarmee is de toekomst in een museale omgeving gegarandeerd en via exploitatie door de Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht blijft de Catalina vliegend inzetbaar op tal van belangrijke momenten, zoals de Indië herdenking. Daarmee kan het vliegtuig de belangrijke rol blijven vervullen als aandenken aan de oorlog in Indië. Een schakel tussen heden en verleden.

Grote fondsen, zoals het Mondriaanfonds, kennen een lange doorlooptijd met aanvragen. Een traject dat voor een acute situatie zoals deze niet is ingericht. Het Fonds heeft in ieder geval ad hoc een bereidwilligheid getoond door een rol te willen vervullen in een financieringstraject.

Het is ons echter niet gelukt om binnen deze korte tijdsperiode een mede-financier te vinden om het resterende deel van de aankoop op zich te nemen. Er hebben zich diverse (grote) commerciële partijen gemeld, maar zij zien vooral een rol bij de exploitatie en niet bij een aankoop die in eigendom indirect aan het rijk vervalt via een museum.

Als de Catalina voor export wordt verkocht, vragen wij ons af wat dit zegt over de toekomst van mobiel erfgoed in Nederland. Welke waarde moeten wij dan toekennen aan een A-status? Een zorg die ook door de Nationale Federatie Historische Luchtvaart wordt gedeeld. Dit soort iconen vervullen een belangrijke rol in het levend houden van onze geschiedenis en daarom moet te allen tijde worden geprobeerd behoud in Nederland na te streven.

Namens Heemschut, de Nationale Federatie Historische Luchtvaart, de Koninklijke Stichting Defensiemusea en Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht doe ik een uiterst beroep op u om de historische waardevolle PH-PBY PBY5A Catalina in Nederland te houden. De Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht en Koninklijke Stichting Defensiemusea nemen de verantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie, maar wat wij nodig hebben is een ferm signaal van u. De enige weg tot behoud die wij nu nog zien is het inzetten van het Nationaal Aankoopfonds. Vanuit uw ministeriële bevoegdheid kunt u vervolgens de export naar het buitenland voorkomen.

Bond Heemschut, Vereniging tot Bescherming van Cultuurmonumenten in Nederland.
Opgericht in 1911. Beschermvrouwe: H.K.H. Prinses Beatrix

Wij zien met belangstelling uit naar uw reactie. Wij sturen deze brief in afschrift naar de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de bovengenoemde musea en stichtingen en de Kamerleden Financiën en Cultuur van de Tweede Kamer.

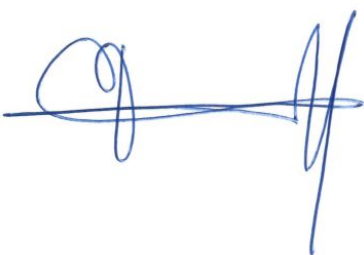
Met vriendelijke groet,

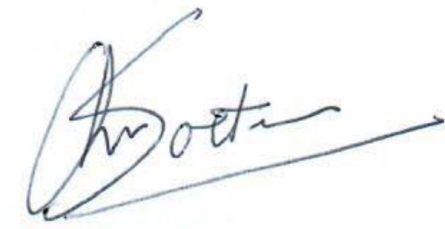
Karel Loeff
Directeur Erfgoedvereniging Bond Heemschut

Bart Hoytink
Voorzitter Stichting Koninklijke Luchtmacht Historische Vlucht

Paul van Vlijmen,
Algemeen directeur Koninklijke Stichting Defensiemusea

Christiaan Soeteman,
Voorzitter Nationale Federatie Historische Luchtvaart

Bond Heemschut, Vereniging tot Bescherming van Cultuurmonumenten in Nederland.
Opgericht in 1911. Beschermvrouwe: H.K.H. Prinses Beatrix